

*Öppet brev till utbildningsminister Jan Björklund
och till riksdagens utbildningsutskott*

Har den nya skollagen en fallucka för elever med funktionsnedsättning?

Har den nya skollagen en fallucka för elever med funktionsnedsättning, istället för det förstärkta och stadiga golv som utbildningsminister Jan Björklund utlovat?

Efter en noggrann analys och underhandskontakter med departement, ledande skolpolitiker och jurister visar det sig att detta verkar vara ett oroande hot.

Anledningen till vår oro är att elever med funktionsnedsättning många gånger är i behov av specialpedagogiska insatser i form av särskilt stöd i undervisningen. Enligt nuvarande skollag har elever med dessa behov rätt till särskilt stöd utan begränsningar i mål eller betyg.

Men i förslaget till ny skollag har denna rättighet försvunnit. Den nya skollagen anger att särskilt stöd endast ska ges i den omfattning som behövs för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås – dvs betyget ”godkänt”.

Detta innebär till exempel att specialpedagogiskt stöd kan dras in så fort man når godkäntnivå. Sedan måste eleven igen misslyckas, för att stödet åter skall sättas in. Regeln kan även innebära att de hjälpmedel eller anpassade läromedel eleven fått, dras in så fort eleven nått godkäntnivå.

Regeln strider i så fall mot den nya skollagens portalparagraf, som anger att varje elev ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt och att skolan skall uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Bestämmelsen strider också mot skrivningarna om alla elevers rätt till lika tillgång till utbildning och skolans skyldighet att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter oavsett funktionshinder.

Dessutom riskerar förslaget om rätten att överklaga ett åtgärdsprogram att bli ett slag i luften för många elever med behov av specialpedagogiska insatser. Innehållet i ett åtgärdsprogram behöver aldrig lova mer än lagen säger. Har eleven inte laglig rätt till särskilt stöd, då finns det heller inget att överklaga.

Vi handikapporganisationer som representerar hundratusentals elever med funktionsnedsättningar finner detta scenario helt oacceptabelt och kräver besked av regering och riksdag om att detta inte är lagstiftarens intention och att ett klarläggande görs i sakfrågan och frågetecknen rätas ut.

Stockholm den 1 juni 2010

Bengt-Erik Johansson, Dyslexiförbundet FMLS
Tiina Nummi Södergren, Synskadades riksförbund
Jan-Peter Strömgren, Hörselskadades riksförbund
Agnetha Mbuyamba, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar
Anki Sandberg, Riksförbundet Attention
Ulf Grape, Hjärtebarnsförbundet
Jan Carlsson, Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn
Ingrid Burman, Handikappförbunden
Lars Berge-Kleber, Afasiförbundet
Ann Ander, föräldraföreningen Talknuten
Susanne Lund, Svenska Epilepsiförbundet
Eva Nordin-Olsson, Autism- och Aspergerförbundet
Anna-Lena Krook, Föreningen för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning.